

**Sprawozdanie za 2015 rok
z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny
oraz potrzeby związane z realizacją zadań.**

Zgodnie z art. 179 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w terminie do dnia 31 marca każdego roku burmistrz składa radzie roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją zadań.

Obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych oraz organizacji pieczy zastępczej, w zakresie ustalonym przez ustawę z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej spoczywa m.in. na jednostkach samorządu terytorialnego.

Na terenie Gminy Szydłowiec zadania wynikające z ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej realizuje Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Szydłowcu.

Ustawa określa zadania własne gminy dotyczące działań związanych z organizacją pieczy zastępczej na terenie gminy, i tak do zadań należy:

- 1) opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny;
- 2) tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny;
- 3) tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez:
 - a) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
 - b) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
 - c) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci;
- 4) finansowanie:
 - a) podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
 - b) współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym;
 - c) sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie;
- 5) prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy.

Realizując zapisy ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej Gmina Szydłowiec opracowała i wdrożyła do realizacji Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2013-2016, który został przyjęty uchwałą Rady Miejskiej w Szydłowcu nr 188/XXIX/13 z dnia 27 czerwca 2013 roku.

Odbiorcami programu są rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz przedstawiciele instytucji i służb działających w obszarze wspierania rodziny.

Do głównych celów programu należy: zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka, praca z rodziną, zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązywanie już istniejących zdarzeń i sytuacji, interwencja kryzysowa, pomoc rzeczowa dla rodzin oraz profilaktyczne działania na rzecz wspierania rodzin.

Wspieranie rodzin jest to zespół zaplanowanych działań, które prowadzone są za zgodą rodziny i aktywnym jej udziałem, z uwzględnieniem zasobów własnych rodziny oraz źródeł wsparcia zewnętrznego.

Ponadto w związku z realizacją zadań wynikających z ustawy wobec rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze podejmowane są działania zmierzające do zapewnienia wsparcia, które polegają w szczególności na: analizie sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu w rodzinie, wzmocnieniu roli funkcji rodziny, rozwijaniu umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziny, podniesieniu świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny, pomocy w integracji rodziny, przewyciężaniu marginalizacji i degradacji społecznej rodziny oraz dążeniu do reintegracji rodziny.

REALIZACJA ZADAŃ W NASTĘPUJĄCYCH ROZDZIAŁACH

Lp.	Dział	Rozdział	§	Wyszczególnienie	Plan	Wykonanie za 2015 r	Wykonanie % (kol. 7 : kol. 6)
1	2	3	4	5	6	7	8
II	852			Pomoc społeczna			
		85201		Placówki opiekuńczo-wychowawcze	73 138,00	70 921,65	96,97%
			2900	Opłaty za pobyt w placówkach opiekuńczo-wychowawczych	73 138,00	70 921,65	96,97%
		85204		Rodziny zastępcze	14 000,00	12 808,09	91,49%
			2900	Opłaty za pobyt w rodzinach zastępczych	14 000,00	12 808,09	91,49%
		85206		Wspieranie rodziny	57 961,00	57 959,26	100,00%
			4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	44 834,00	44 833,50	100,00%
			4040	Dodatkowe wynagrodzenie roczne	3 558,00	3 557,19	99,98%
			4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	8 377,00	8 376,77	100,00%
			4120	Składki na Fundusz Pracy	1 192,00	1 191,80	99,98%

W 2015 roku Gmina Szydłowiec przystąpiła do resortowego programu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej „Asystent Rodziny”, który był współfinansowany ze środków Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej. W związku z powyższym pozyskano środki finansowe, które zostały przeznaczone m.in. na częściowe pokrycie kosztów zatrudnienia dwóch asystentów rodziny w 2015 roku.

Koszt zatrudnienia asystentów rodziny w 2015 r wraz z pochodnymi wyniósł 57.959,26 zł
 -finansowanie z budżetu gminy 19. 959,26 zł
 -finansowanie z budżetu rządowego 38.000,00 zł

Do głównych zadań realizowanych przez asystentów rodziny wynikających z zapisów ustawy należy m.in.:

- opracowanie i realizacja planu pracy z: rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym oraz koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, który jest skoordynowany z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej,
- współpraca m.in. z psychologami, pedagogami, z innymi jednostkami na rzecz rodziny (PCPR, placówki opiekuńczo-wychowawcze, sądami, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, kościołami i związkami wyznaniowymi, z organizacjami społecznymi oraz z zespołem interdyscyplinarnym lub grupą roboczą, o których mowa w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie),
- udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego oraz rozwiązywaniu problemów socjalnych, problemów psychologicznych, problemów wychowawczych z dziećmi,
- wspieranie aktywności społecznej rodzin,
- udzielanie wsparcia dzieciom, w szczególności poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych,
- prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci,
- sporządzanie na wniosek sądu opinii o rodzinie i jej członkach.

W ramach działań wynikających z ustawy o pomocy społecznej oraz celów szczegółowych programu w 2015 roku Ośrodek udzielił wsparcia:

- dla 931 rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji,
- dla 133 rodzin z problemami bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego,
- dla 1609 osób w ramach programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”,
- dla 508 osób/rodzin w formie pracy socjalnej realizowanej przez pracowników socjalnych.

W ramach wykorzystania instytucji asystentury rodziny, zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w 2015 roku objęto wsparciem 22 rodziny. We wszystkich rodzinach występowały problemy opiekuńczo-wychowawcze, w szczególności: brak wyuczonych pozytywnych wzorców wychowawczych, duży dystans uczuciowy w stosunku do dzieci, bezrobocie, długotrwała i ciężka choroba, nadużywanie alkoholu, konflikt pomiędzy małżonkami, ubóstwo, niepełnosprawność, rodzina niepełna, wielodzietność oraz nieprawidłowe gospodarowanie budżetem domowym.

W ramach zakresu obowiązków asystent rodziny w 2015 roku podejmował działania polegające w szczególności na:

- opracowaniu planów pracy z rodziną przy aktywnym udziale jej członków i współpracy pracownika socjalnego,
- pomocy w zakresie poprawy sytuacji bytowej rodzin,
- motywowaniu członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych, kontynuowania nauki, aktywnego poszukiwania pracy,
- udzielaniu pomocy w rozwiązywaniu problemów socjalnych, wychowawczych z dziećmi, w tym pomoc przy odrabianiu lekcji, wyrównywaniu zaległości w nauce i przygotowaniu do sprawdzianów szkolnych,
- dokonywaniu ocen sytuacji rodziny,
- prowadzeniu dokumentacji.
- pomocy i współdziałaniu w utrzymaniu kondycji zdrowotnej członków rodziny.

Asystenci rodziny

Lp.	Wyszczególnienie	Wykonanie
1	2	3
1.	Liczba asystentów rodziny w gminie, z tego:	2
1.1.	zatrudnionych na podstawie umowy o pracę w systemie zadaniowego czasu pracy	2
2.	Liczba asystentów rodziny zatrudnionych przez:	2
2.1.	jednostkę organizacyjną samorządu terytorialnego, w tym:	2
2.1.1.	ośrodek pomocy społecznej	2
2.2.	inny podmiot na zlecenie gminy	0
3.	Liczba rodzin korzystających z usług asystentów rodziny, z tego:	22
3.1.	do 3 miesięcy	5
3.2.	powyżej 3 do 12 miesięcy	12
3.3.	powyżej 1 roku	5
4.	Przeciętny czas pracy asystenta z rodziną ¹⁾	10
5.	Liczba rodzin, które korzystały z usług asystentów rodziny ²⁾	22

Źródło: Dane statystyczne Ośrodka.

W 2015 roku ponadto w ramach Zespołu Interdyscyplinarnego udzielano wsparcia w różnych formach. Wpłynęło 25 Niebieskie Karty. Odbyło się 7 spotkań zespołu. Ponadto przy Zespole Interdyscyplinarnym działał Punkt konsultacyjny do dnia 30.06.2015 roku w skład którego wchodzi: prawnik, pracownik socjalny, członek GKRPiN, terapeuta-mediator sądowy, policjant. Z usług specjalistów skorzystały zarówno osoby dotknięte przemocą jak również osoby stosujące przemoc. Na ten cel wydatkowano ze środków własnych gminy kwotę 15.250,00 zł.

Ponadto klienci Ośrodka w 2015 roku posiadali też możliwość skorzystania z pomocy żywnościowej w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym. W 2015 roku rozdysponowano 35 ton żywności dla 800 osób o wartości ponad 140.000,00 zł.

Czynnikiem sprzyjającym realizacji zadań w zakresie wspierania rodziny jest dobra współpraca przedstawicieli pomocy społecznej z innymi instytucjami, które współpracują w ramach przemocy rodzinie. Ponadto pracownicy Ośrodka współpracują z rodzinami biologicznymi, z których dzieci zostały umieszczone w pieczę zastępczej, celem motywowania rodziców do utrzymywania regularnego kontaktu z dziećmi oraz doprowadzenia ich do powrotu do środowiska rodzinnego/biologicznego. Ponadto pracownicy socjalni oraz asystenci rodziny aktywizowali rodziców do złożenia stosownych dokumentów w celu otrzymania pomocy finansowej na zakup podręczników i otrzymania stypendiów.

Oprócz działań profilaktycznych na rzecz wspierania rodziny tutaj Ośrodek realizuje zadania wynikające z art. 176 pkt. 5 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej dotyczące współfinansowania przez gminę kosztów pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym.

W związku z umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej albo w rodzinnym domu dziecka gmina ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

- 1) 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka - w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 2) 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka - w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 3) 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka - w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

W związku z umieszczenia dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej albo interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym gmina ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

- 1) 10% w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
 - 2) 30% w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
 - 3) 50% w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej
- średnich miesięcznych wydatków przeznaczonych na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej

W 2015 roku Ośrodek ponosił opłatę za pobyt 19 dzieci, w tym w placówkach opiekuńczo – wychowawczych 6 zaś w rodzinach zastępczych 13.

Wydatki poniesione w związku z opłatami za pobyt 6-ga dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych w 2015 roku ze środków własnych gminy stanowiły kwotę 70.921,65 zł, tj. 96,97 % planu. Natomiast wydatki poniesione w związku z opłatami za pobyt 13-ga dzieci w rodzinach zastępczych w 2015 roku ze środków własnych gminy wydatkowano kwotę 12.808,09 zł, tj. 91,49 % planu.

Monitoring sytuacji dzieci z rodzin zagrożonych kryzysem lub przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczej, zamieszkałych na terenie gminy prowadzony jest na bieżąco przez asystentów rodziny oraz pracowników socjalnych w ramach obowiązków służbowych.

Z rozpoznanych potrzeb środowiska lokalnego oraz w celu realizacji zapisów ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej zauważa się potrzebę:

- objęcia rodzin wszechstronnym wsparciem,
- kontynuacji zatrudnienia asystenta rodziny, który będzie pracował z rodzinami przeżywającymi trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych i obejmie je długoterminowym wsparciem,
- dbałość o rozwój i proces kształcenia służb pomocowych poprzez uczestnictwo w kursach, szkoleniach, konferencjach jak też wymiana doświadczeń środowiska,
- realizacji i intensyfikacji działań profilaktycznych,
- doskonalenia i rozwój współpracy pomiędzy przedstawicielami instytucji, mających kontakt z dzieckiem i jego rodziną,
- kontynuowania realizacji zadań, wynikających z programów z zakresu wspierania rodziny,
- opracowania i realizacji 3-letniego Gminnego Programu Wspierania Rodziny, o którym mowa w art. 176 pkt 1 ww. ustawy.
- zabezpieczenia funduszy na współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej czy w placówkach całodobowych wymienionych w art. 176 ust. 5 w przypadku skierowania dziecka do w/w pieczy zastępczej przez sąd.

DYREKTOR
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Szybowcu

Wioletta Kucharska

BURMISTRZ

Artur Zudew